

Amerika

Je .....najväčším svetadielom (42 miliónov km², čo je ..... rozlohy zemského povrchu = 510 miliónov km²). Svetadiel sa skladá z dvoch kontinentov: ..... a ..... . Pevninskou hranicou medzi nimi je ..... šija (v súčasnosti ..... p.....). Alternatívnou prírodnou hranicou je T _____á šija na území južného M..... . Niekedy sa vyčleňuje samostatne región Strednej Ameriky (pevninská časť od rieky na hraniciach medzi USA a Mexikom = ... po ..... šiju a ostrovná časť: Veľké a Malé ..... (nazývané aj ostrovy ..... Indie). Z politického hľadiska sa Amerika delí na:

1. **Anglosaskú** = štáty ..... a ..... + najväčší ostrov sveta ..... (ktorý je autonómym územím .....).

2. **Latinskú** = štáty od Mexika na severe až po Čile na juhu; názov súvisí s najpoužívanejšími jazykmi v regióne ..... a ....., ktoré ako r..... jazyky mali základ v latinskom jazyku

Hraničné pevninské body Ameriky (bez ostrovov):

SA:

S – Murchisonov mys - na polostrove B....., štát ....., 72° s. g. š.

J – mys Mariato - štát ....., 7° s. g. š.

Z – mys princa ..... - na polostrove Aljaška, štát ....., 169° z. g. d.

V – Ch..... mys, na polostrove L....., štát Kanada, 55° z. g. d.

JA:

S – mys G..... - štát ....., 12° s. g. š.

J – mys Froward - štát ....., 54° j. g. š.

Z – mys Pariñas - štát ....., 82° z. g. d.

V – mys ..... - štát ....., 35° z. g. d.

Amerika leží takmer celá na ..... pologuli, výnimkou sú niektoré ostrovy súostrovia A _ _ _ _ _ , ktoré sú už za dátumovou hranicou (= za poludníkom ..... g.d.).

Geologickým základom svetadielu sú prekambrické (= .....) štáty: Kanadský a Brazílsko-guyanský. Sú to geologicky stabilné územia. Naopak, najaktívnejšie zóny sú na západnom pobreží (kontakty Americkej dosky s P..... a menšími platňami ako je Kokosová, Juan de Fuca a N _ _ _ _ _ = zemetrasná a sopečná činnosť v horskom systéme K..... – A.....) a v Karibiku (pohyby Karibskej platne). Znáмым zlomovým pásmom je San ..... v štáte USA ....., k najznámejším sopkám patria:

P..... = sopka neďaleko hlavného mesta Mexika

Mount St. H..... = v štáte USA .....

C....., v blízkosti rovníka v štáte .....

Mount Pelée na ostrove .....

Horizontálna členitosť: SA má výraznú členitosť pobrežia, až 25 % rozlohy leží na polostrovoch a ostrovoch. JA má členitosť pobrežia veľmi malá, iba 1 % leží na polostrovoch a ostrovoch. Vyplňte nasledujúcu tabuľku.

názov FG celku	štát	charakteristika
	Mexiko, Guatemala	polostrov s mayskými pyramídami
		najväčší polostrov SA
Kalifornský polostrov		vybieha do ..... oceána
Valdés		polostrov pri Atlantiku
Baffinov ostrov		najväčší .....
	Kanada	názov ostrova v Pacifiku i mesta
	Ekvádor	súostrovie pri rovnobežke .....
	Veľká Británia	súostrovie v Sargasovom mori
		najväčší ostrov v Karibiku
Ostrovy Juana Fernandéza		ostrovy v ..... oceáne

Nové Škótsko		je to ..... a zároveň názov .....
		ostrov, kde sa zrodilo reggae
Ohňová zem		Medzi ..... a ..... prielivom
		na ostrove je najsevernejšia osada sveta Alert
A _ _ _ _	Holandsko	severne od štátu .....
P.....	USA	..... štát

Vertikálna členitosť: Najvyšším bodom Ameriky je ..... (6959 m) na území ..... v Andách. V SA je to Denali (v mapách je tento vrch nazvaný podľa bývalého amerického prezidenta – Mt. ...., 6194 m). Horský systém K. – A. je najdlhší na svete (17 000 km) a geomorfologicky veľmi pestrý: tvoria ho pohoria, napr. S _ _ _ _ _ hory, Kaskádové vrchy, medzi Kaliforniou a Nevadou ..... alebo v Mexiku Západná a Východná .....; panvy a údolia, napr. Great Basin = ... alebo Death of Valley = ... (tu je aj ..... položené miesto v Amerike); náhorné plošiny, napr. Mexická alebo A _ _ _ _ _ o v Bolívii. Z ďalších pohorí sú významné A..... (vyvrásnené v prvohorách, najvyšší vrch Mt. Mitchell) alebo G..... (kde sú typické s..... hory) a B..... vysočina v JA.

Najvýznamnejšie nížiny a roviny sú vyznačené na nasledujúcich mapách, k číslam priradte názvy:

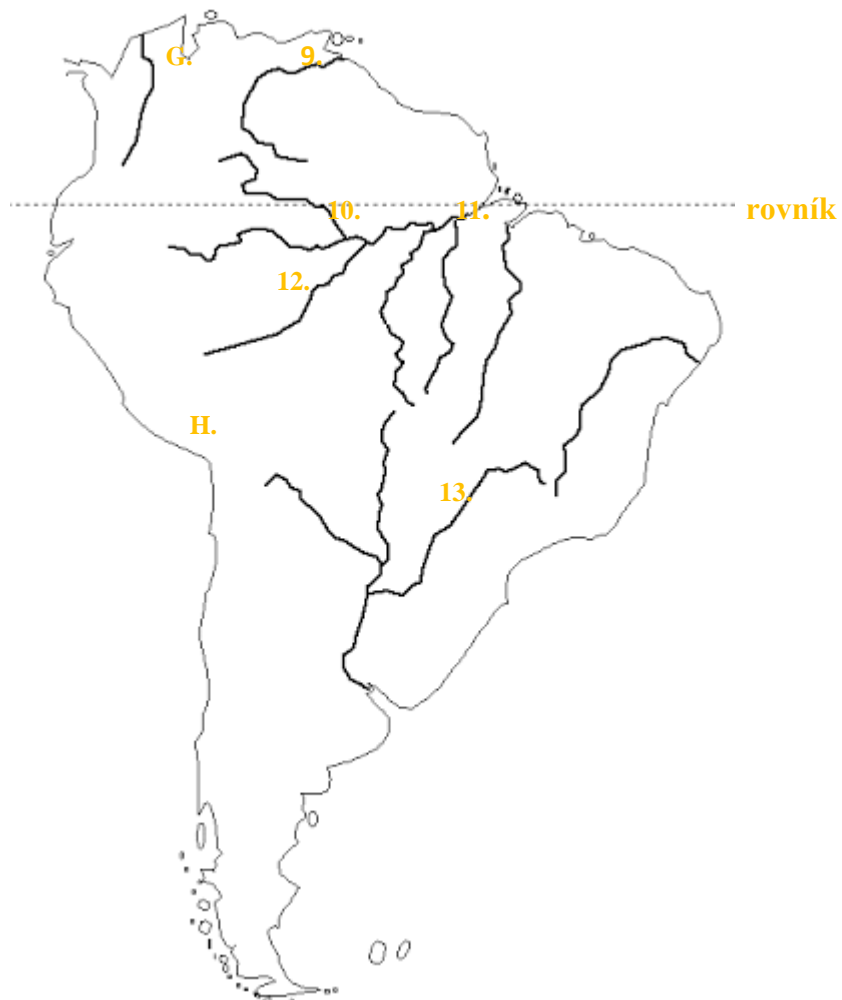

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.

Vodstvo: väčšina územia Ameriky je odvodňovaná do .....
 oceána. Do oceána ústí najdlhšia rieka sveta ..... (7025 km) i tretia
 najdlhšia ....., ktorá ústí do Mexického zálivu.

Identifikujte rieky a jazerá na tejto slepej mape a doplňte úlohy v tabuľke:

Názov rieky alebo jazera	štát, kde ústí do mora resp. sa jazero nachádza	more, do ktorého ústí rieka resp. typ jazera
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		

12.		
13.		
A.		
B.		
C.		
D.		
E.		
F.		
G.		
H.		

Podľa indícií doplňte požadované údaje:

1. rieka Colorado v SA preteká ....., ktorý je aj národným parkom; tento NP sa nachádza v štáte USA .....; rieka tohto mena tečie aj juhoamerickým štátom .....
2. na rieke Orinoco sa vyskytuje bifurkácia. Čo to je? .....
3. Mississippi má sútok s riekou Missouri pri meste .....
4. Rieka Mackenzie je najdlhšou riekou .....
5. Za nultý kilometer Amazonky sa pokladá pramenná oblasť rieky ....., názov Amazonka je až od sútoku riek Ucayali a ..... neďaleko mesta I _ _ _ _ s .
6. Na rieke Paraná sa nachádzajú ..... vodopády.
7. Rieka sv. Vavrinca vyteká z jazera .....
8. Z piatich Veľkých kanadských jazier (5 Veľkých jazier) je jedno len na území USA, ktoré? .....
9. Jazero Maracaibo bol pôvodne záliv s úzkym hrdlom, akým spôsobom sa oddelil od Karibského mora? .....
10. Prečo má Veľké jazero otrokov v Kanade takéto pomenovanie? .....
11. Ako sa volá rozlohou najväčšie jazero Strednej Ameriky? .....
12. Čo sa nachádza medzi Erijským a Ontárijským jazerom? .....

